

Karel Bejsta: Turistické historky.

V dnešní době se stala Podkarpatská Rus toužebným cílem našich turistů. Již několik měsíců před dovolenou nebo prázdninami ukládá turistický národ korunky, aby se mohl podívat na karpatské hory a poloniny. Turisté, navštěvující Podkarpatskou Rus, patří všem vrstvám našeho národa a nutno konstatovati, že našli v tom koutku naší vlasti zalíbení.

Turisté, kteří poznali Podkarpatskou Rus, vracejí se tam znovu. Většina je však těch, kteří krásky Podk. Rusi spatřili poprvé. Jsou to turističtí nováčkové, nad nimiž staří mohykáni ohruňují tak trochu nos. Tyto nováčky zajímá každý koutek, každá epizodka ze života Vrchovinců. Velice rádi se obracejí na příslušníky našeho podkarpatoruského četnictva se žádostí o rady a informace. Příslušníci podkarpatoruského četnictva vyhovují turistům jak mohou. Některý den se dveře četnické stanice netrhnou. A turisté nejsou nikdy zklamáni. Že jsou za tu pomoc četnictvu vděční, dokazují srdečné pozdravy, zasílané příslušníkům četnictva ze všech koutů republiky. Příslušníci četnictva na Podk. Rusi mají své přátele i mezi našimi předními spisovatelí, kteří v Podk. Rusi spatřují vhodný objekt literárního umění.

V turistické sezoně je na Podkarpatské Rusi živo. Že se v té době přihodí i rozmarné události je na snadě.

I.

Lupiči — vrahové — pomóóc!

Tri kamarádi z Prahy se sličnou slečnou Jarmilou přijeli na Podk. Rus. Čtyřčlenné výpravě velel Josef Vosáhlo, dlouhatánský student, a

jeho druhové Vojtěch Koníček a Alois Pařízek ho slepě poslouchali.

Ohromné tlumoky, nabitě stany, dekami, prádlem, konservami a jinými pro tramping potřebnými věcmi, dávaly tušit, že se jedná o milánky maminek.

Výprava se ubytovala pod horou Magurice. Rozbila stan, uvařila čaj a pak šero večera spatřily kytary. Kytary zvučely, turisté s hezkou slečnou Jarmilou uprostřed zpívali písničky o věčném trampování, a když tma přikryla okolní hory, vypravovalo se.

Vůdce výpravy Josef Vosáhlo líčil dojmy Olbrachtova románu: „Nikola Šuhaj, loupežník“. Tak živě, že rusovlasá slečna Jarmila, jinak „Lotosový Květ“, drkotala zuby. No a potom se šlo spat. Josef Vosáhlo obývá stan s „Lotosovým Květem“ a Vojta Koníček s Aloisem Pařízkem leze do druhého stanu.

Je po půlnoci, Vojta Koníček sebou zavrtěl a obrátil se na druhou stranu. Ted' zděšeně vykřikl a shodil se sebe přikrývku. Potom vyskočil, zařval: „Lupiči — vrahové — — pomóóc!“ a vyrazil ze stanu. Letěl přes brambořiště, prodíral se žitem, řval o pomoc, přeplaval říčku a u osamocené chatky Samuela Herše klesl skoro bez dechu pod okno, na které zoufale zabouchal.

Samuel Herš vykoukl ven. Pod oknem úpí Vojta Koníček. Krvácí z nosu. „Tak tak jsem se zachránil. Tri lupiči nás tam přepadli. Chudáci kamarádi. Nešťastná Jarmila. Náš „Lotosový Květ!“ Snad už dodýchali všichni!“

Samuel Herš se třese rozčilením. Letí pro souseda Icika Mendela. A oba honem na četnickou stanicí.

„Tam, tam zavraždili lupiči dva turisty a jednu slečnu. Jeden celý zakrvácený leží v mé chatě,“ zvěstuje Herš.

Tři kužele četnických svítilen osvětlují silnici. To četnická hlídka jede na kolech k strašnému místu. V domku Samuela Herše vyslechla třesoucího se Vojtěcha Koníčka. „Ano, tam za tím brambořištěm snad už dodýchali!“ ječí Vojtěch Koníček. A četníci se marně domáhají, aby je doprovázel.

Četnická hlídka se brodí přes říčku. Pak se prodírá žitem a klopýtá přes brambořiště. Světla četnických svítilen hledají dva turistické staniny. Konečně jeden kužel svítilny je našel.

A když svítilny osvětlily vnitřek stanů, spatřila hlídka „Lotosový Květ“ v náruči Josefa Vosáhly. V druhém stanu spal Alois Pařízek.

„Joó, to von náš Vojta mívá někdy takový sny. Předevčírem na Pop Ivanu se mu zdálo, že nás přepadl medvěd. A chudák Vojta se tak polekal, že utíkal až do Rachova,“ vysvětluje četnické hlídce Alois Pařízek.

II.

Turistická hůl pana Kadláčka.

Pan Jarolím Kadláček, revident státních drah se rozjel se svým synem Emanuelem na Podkarpatskou Rus. Projeli krásná místa v Tatrách a dubovou hůl jakoby posel turistickými štítky. A najednou je ta hůl pryč.

Pan Kadláček líčí tu ztrátu na četnické stanici. Syn Emanuel pláče a slzy veliké jako zrna kuřice mu kanou z očí.

„Třicetšest štítků tam bylo, prosím. Důkaz, co všechno jsme procestovali. Klukova chloubka, na kterou jsem dal při nejmenším 150. Kč. A von nechá to viset za nádražím u pumpy. Takovou bych mu vlepil, klukovi zatracenému.“

„Máte podezření, že vám tu hůl někdo od cizil?“

„Jo, podezření by tu pane strážmistře bylo. Když jsme tu vodu u nádraží pili, šly okolo dvě ženy. Jen ty, spatřivše hůl, ji mohly odnést. Ale kam ty ženy šly, nevím,“ odpovídá pan revident.

„Jděte se podívat k tomu nádraží, pane Řeháček,“ velí vrchní strážmistr, a strážmistr Řeháček už sedí na kole a letí k místu, kde zmizela turistická hůl pana Kadláčka. A tam, blýskajíc štítky v záři zapadajícího slunce, visí na plotě turistická hůl pana Kadláčka, kterou tam jeho nadějný syn Emanuel zapomněl.

Pan Kadláček kráčí se svým synem k restauraci. Ano, dnes si dá o jedno pivo víc!

III.

500 Kč slečny Izabelly.

Slečna Izabella Křenková je chudou kantorkou někde v Čechách. Má sestru Miladu a s tou se rozjela na Podkarpatskou Rus. A tam na horách někde pod Pop Ivanem, co by princ z pohádky, se jim zjevil osamocený inženýr Fráňa. Ve dvou se to táhne vždycky dobře. Ale připojili se muž, jakým je inženýr Fráňa...

Jdou horami a dolinami. Spí v turistických chatách nebo v pasáckých salaších. Večer zapalují táborák a při jeho plápolu zpívají. A když končí dny krásných toulek, vracejí se všichni do Prahy.

V útulné restauraci před odjezdem rychlíku Jasina — Praha obědvají. Slečně Isabelle svítí očka a oči inženýra Fráni září. Ach, krásná to bude cesta do Prahy! A veselá!

Zaplatili útratu a jdou na nádraží. Slečna Izabella kupuje tři lístky a sáhla po paměti do kapsy. Sáhla ještě jednou a zděšeně vykřikla. Jako ptáček, kterému se do očí dívá smrt. A potom se v jejích krásných očích objevily slzičky. „Všechny peníze jsem ztratila,“ pláčou její ústa.

Poprask, zděšení a pochod na četnickou stanici.

„Ano, tam jsme platili. Na 500 Kč jsme dostali 470 Kč zpět. Musela jsem ty peníze ztratit cestou z restaurace na nádraží.“

„Ztratila jste ty peníze opravdu?“ ptá se strážmistr Kubásek.

„Bože, proč bych k vám chodila?“ odpovídá slečna Izabella, a v očích jsou zase slzy.

„Nezaložila jste ty peníze do zavazadel?“ uvažuje strážmistr.

Tři páry rukou se hrabou v zavazadlech. A v levé kapse objemného tlumoku slečny Izabelly pod zmačkaným kapesníčkem leží její peněženka a v ní — 470 Kč.

Slečna Izabella radostně vykřikla. Přitiskla peníze k srdci a v očích se rozehrály tisíce šotků. Radostně se podívala na strážmistra Kubásku, který zde stál jako Šerlok Holmes, a než se nadál, vtiskla mu na ústa upřímnou pusou. A inženýr Fráňa ani nezažárnil. Byl nyní přesvědčen, že popletl hlavičku slečny Izabelly dokonale.

*

Turistický národ navštěvuje každé léto naše Karpaty. Prožíváme zde s ním různé historie, ale vždycky okříváme, slyšíme-li mluvit členy výpravy naším jazykem, příslušníkům podkarpatského četnictva tak milým a drahým. Všechny výpravy vítáme radostně. Cítíme, že přináší do našich zapadlých působišť teplo do moviny.

*